

De berenvrienden

Een eerste kennismaking met de verschillende levensbeschouwingen

Gemeenschappelijke module LBV

PROJECT: De berenvrienden

Een eerste kennismaking met de verschillende levensbeschouwingen

Doelgroep: eerste leerjaar

Planning: halve tot hele lestijd

Doelstelling

Leerlingen maken vanuit hun vertrouwde lesgroep (eigen klas) kennis met de verschillende leermeesters levensbeschouwelijke vakken en de verschillende levensbeschouwingen.

Leerlingen voelen zich benaderd en aanvaard zoals ze zijn ongeacht hun levensbeschouwing.

Leerlingen ontdekken dat er verschillen in levensbeschouwing zijn tussen henzelf en andere kinderen en dat deze verschillen aanvaard worden en bij het samenleven horen.

De leerlingen kunnen van enkele voorwerpen of afbeeldingen aangeven bij welke levensbeschouwing deze horen.

Leerlingen maken nader kennis met de leermeesters en ervaren dat het verdelen van de klas en het omgaan met elkaar in een open en warme sfeer verloopt.

Competenties ILD en ILS (overzicht op pagina 4 Inleiding modules): 2, 8, 10, 13, 17, 19.

Beschrijving project

Dit project wil de kinderen bij het begin van het eerste leerjaar op een speelse manier laten kennismaken met de levensbeschouwelijke keuzes van henzelf en van hun klasgenootjes, die door hun ouders gemaakt zijn. Ze maken ook kennis met de verschillende leermeesters en enkele voorwerpen, afbeeldingen en gebruiken eigen aan de verschillende levensbeschouwingen.

De diversiteit in de verschillende levensbeschouwingen wordt geduid op het niveau eerste leerjaar aan de hand van enkele karakteristieke voorwerpen of afbeeldingen en via verschillende werkvormen.

Het project werkt met het verhaalimpuls van de beertjes die elk een levensbeschouwing voorstellen, herkenbaar aan hun T-shirt. Elk beertje heeft ook een rugzakje (of schatkist) waarin enkele levensbeschouwelijke voorwerpen en/of afbeeldingen worden bewaard. Met deze beertjes kan later in eigen en gemeenschappelijke lessen verder worden gewerkt. Ze kunnen ingezet worden bij vertelling en verwerking; het rugzakje kan verder aangevuld worden met meerdere (voor de levensbeschouwing betekenisvolle) voorwerpen of afbeeldingen.

Kennismakingsles eerste leerjaar

Het verhaal: de berenvrienden

‘De berenvrienden’ is een bewerking van een verhaal over ‘godsdiensten en zedenleer’ uit het verhalenboek ‘Knubbe’ (cursus NCZ).

Dit voorbeeldverhaal kan nog verder aangepast worden in functie van de aanwezige levensbeschouwingen op school.

Knubbe is een beer en hij is erg zenuwachtig. Hij voelt rare kriebels in zijn buik. Hij heeft ook niet zo lekker geslapen. Weet je hoe dat komt?

Knubbe mag voor het eerst naar de grote school! Hij vindt het heel erg spannend. Hij is ook zeer trots, want hij zal nu eindelijk leren lezen, schrijven en rekenen. Hij heeft zelfs een nieuwe boekentas met daarin een nieuwe pennenzak met schrijfspullen.

Knubbe heeft een allerbeste vriendin. Ze heet Froezel. Knubbe en Froezel zijn veel samen. “Ik ben blij dat jij hier ook bent,” zegt Froezel, “spannend, hé, die eerste schooldag?” “Ja, heel spannend. Kijk, daar heb je Ismaël ook! Waw, Ismaël ziet mooi bruin. Hij is zeker heel lang in Marokko geweest. En wie loopt daarachter? Het zijn Theo en David uit de derde kleuterklas. En moet je daar zien: Grace en Ester staan in een hoekje, ze lijken een beetje bang. Laten we er maar snel naartoe gaan dan kunnen we samen nog even spelen. Goh, wat ben ik blij dat we met ons ‘zeven’ naar dezelfde school gaan...”

Drinnnnng! De bel rinkelt heel luid.

Grace, Ester, Ismaël, David, Theo, Froezel en Knubbe gaan samen naar de rij. Grace staat vooraan met een andere beer. Knubbe staat naast Froezel en Theo staat naast Ismaël. David en Ester staan helemaal achteraan. Ze geven elkaar een hand. Dat geeft een goed gevoel.

Als Knubbe, Froezel, Grace, Ester, Ismaël, David, en Theo samen zijn, gaan nieuwe dingen altijd stukken beter. Samen zijn ze veel sterker dan in hun eentje.

En... Ze gaan vandaag allemaal voor het eerst naar de grote school. Dat vinden ze alle zeven super spannend. De ene is bang, de andere is nieuwsgierig, Ismaël opgewonden....

De juf/meester van het eerste leerjaar ziet er lief uit. Ze mogen zelfs allemaal een plaatsje uitzoeken om te gaan zitten.

“Je moet wel goed luisteren naar mij” zegt de juf/meester. En alle beren knikken overtuigd.

Na een uurtje wordt er op de deur geklopt. Er komen enkele juffen en meesters binnen.

“Het is tijd voor de godsdiensten en de zedenleer,” zegt de juf/meester.

Alle beren kijken vragend naar de juf/meester. Hier snappen ze niet zoveel van:

“Godsdiensten en zedenleer?”

De juf/meester noemt al die grote mensen bij hun naam en dan neemt ze een lijst (met de keuze voor de LBV) en verdeelt de leerlingen van de klas in groepjes (voor elk LBV).

Sommige beren moeten met die juf mee en anderen met die meester.

“Froezel, waar is Froezel?” roept Knubbe plots.

Maar Froezel moet met de andere groep mee.

Knubbe wil bij Froezel blijven, maar de juf zegt dat dat niet kan. Froezel volgt Rooms Katholieke godsdienst en Knubbe zedenleer.

“Maar ik wil niet!” zegt Knubbe “Ik wil bij Froezel blijven.”

Dan legt de juf uit dat alle mama’s en papa’s voor hun kinderen kiezen of ze naar een godsdienst of zedenleer gaan.

Knubbe voelt hoe er traantjes langs zijn wangen lopen. Hij vindt het niet zo leuk om zonder Froezel met de nieuwe juf/meester mee te moeten gaan. Maar al gauw merkt hij dat het super fijn is in het kleinere klasje. “Wat valt dat toch goed mee!”

Een uurtje later zitten alle beertjes weer samen in de grote klas. Op de speelplaats vertellen ze elkaar wat ze deden bij hun godsdienst of zedenleer.

“Toch blijven we beste vrienden, he?” vraagt ...

“Ja,” zegt ... “We zitten niet altijd in dezelfde klas, we doen niet altijd hetzelfde, wij zijn verschillend maar we blijven de beste vrienden voor altijd.”

Materiaal

De **beertjes**: voorstel voor mogelijke namen voor de beertjes en eigen waardevolle of karakteristieke voorwerpen of afbeeldingen.

(Een eventueel alternatief voor het rugzakje kan een schatkist zijn.)

NCZ: Knubbe: T-shirt: fakkel

Rugzak: foto of prent van mensen (die opkomen voor eigen denken)

RKG: Froezel: T-shirt: kruis

Rugzak: Bijbel, breken en delen, Maria

PEGO: Esther: T-shirt: logo PEGO

Rugzak: Bijbel, liedjesboek

Islam: Ismaël: T-shirt: Koran

Rugzak: gebedskleed, slofjes, Koran, gebedskralen

Israëliische godsdienst

David: T-shirt: Davidster

Rugzak: keppel, Thorarol, Davidsster, menora

Orthodoxe godsdienst: Theo

T-shirt: icoon

Rugzak: Bijbel, kruis, icoon, gebedssnoer

Anglicaanse godsdienst: Grace

T-shirt: Anglicaans Keltisch kruis met tekst: Anglicaans geloof (boven) en Grace (onderaan)

Rugzak: Bijbel, kruis, foto of prent van mensen die samen bidden of van godsdienstbeleving, Jezus’ figuur (in wieg)

Lesverloop

Alle kinderen komen samen bij elkaar - afhankelijk van de faciliteiten van de school en de grootte van de groep: in de refter, de turnzaal, de hal of een klaslokaal (al dan niet LBV-lokaal). Ook alle leermeesters van de school komen er samen met hun beertjes.

Kennismaking: Alle leermeesters stellen zich voor: bijvoorbeeld: 'Ik ben juf... en ik heb mijn kleine vriend Ester meegebracht.' De beertjes zitten gezellig samen op een tafel.

Verhaal: De beertjes worden vervolgens betrokken bij het vertellen van het verhaal.

Kennismaking levensbeschouwingen: Na het verhaal wordt er nader kennism gemaakt met de beertjes. Om beurt geven de leermeesters toelichting bij het T-shirt en de inhoud van de rugzak (of schatkist). Twee voorwerpen of afbeeldingen per rugzak volstaan (het aantal is met elkaar onderling af te spreken). Ook naar de op school niet aanwezige levensbeschouwingen kan worden verwezen: Wie kent nog andere godsdiensten? Waaraan zijn deze te herkennen?

Spel om met een voorwerp, afbeelding of gebruik met elkaar kennis te maken:

De voorwerpen en afbeeldingen uit de rugzakken worden voor de beertjes open gelegd. Wanneer iedereen klaar is, deelt een leermeester alle voorwerpen en afbeeldingen uit. Zorg ervoor dat de kinderen per drie of vier leerlingen zeker een voorwerp of afbeelding hebben. Om beurt mogen ze het voorwerp of de afbeelding bij de juiste beer in de rugzak steken. Daarna zijn alle beren weer blij en doen een vreugdedansje met elkaar. Indien de keuzeformulieren al binnen zijn, worden de kinderen verdeeld. Ieder kind krijgt een kaartje of sticker met een herkenningsteken van zijn levensbeschouwing en gaat bij de overeenstemmende beer en leerkracht staan.

Ter afsluiting kan er nog samen gevierd worden: een berenfeestje.

De kinderen kunnen vriendenliedjes zingen, bijvoorbeeld: 'Vrolijke vrienden' of 'Van Afrika tot in Amerika'.